

Fågelrapport från Västmanland 1967

Storlom *Gavia arctica*. 8 ex. iakttogs vid sjön Storljusen, Möklinta k:n, den 7.5. (HA, OG). Smålom *Gavia stellata*. Ses ej sällan flyga över Stensjön i nordligaste delen av Norbergs köping (WP).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*. 2 par häckade i trakten av Arboga (LES, HEK).

Häger *Ardea cinerea*. 1 ex. vid Asköviken SV Västerås den 25.11. (HOH). 7 ex. vid Malmön, Köping, den 28.7.-3.8. (AE).

Rördrom *Botaurus stellaris*. 1 ex. i Fredshammarsviket, Hjälmmaren, under våren-sommaren (LES, HEK).

Alfågel *Clangula hyemalis*. 20 ex. i Östersjön, Surahammar, den 3.12. (HW).

Storskrike *Mergus merganser*. Ca 3000 ex. iakttogs i sjön Gläpen, Surahammar, i slutet av oktober (HW).

Gravand *Tadorna tadorna*. 1 ♀ Malmön, Köping, den 17.5. (JH). 2 ad. Asköviken den 2.9. (HOH). 1 ad. Västerås hamn den 8.9. (HOH). 1 ex. Asköviken den 17.9. (OB). 1 ex. Asköviken den 2.10. (LJ, LL, GP m.fl.).

Grågås *Anser anser*. 55 ex. över Asköviken den 26.4. (LJ, PM, RV, LL).

Kungsörn *Aquila chrysaetos*. Liksom tidigare år har ett flertal observationer gjorts i Västeråstrakten under vårvintern och senhösten. Det har i samtliga fall rört sig om ungfäglar utom vid tre tillfällen då äldre har iakttagits (JH m.fl.).

Fjällvråk *Buteo lagopus*. 1 ex. Asköviken den 4.3. (LJn). 1 ex. Strömsholm den 12.3. (UI). 1 ex. Gussjön, Fläckebo sn, den 8.5. (JH). 1 ex. (juv.) tillvarataget i Västerås den 19.8. (HA, JH).

Duvhök *Accipiter gentilis*. Markant nergång av häckfågelbeståndet. Under höst och vinter fängas åtskilliga ex. i hökfällor i trakten. Havsörn *Haliaetus albicilla*. 3 juv. + 1 ad. den 15.1. på Ängsö, Mälaren (RK, BK). 1 ex. den 18.3. (HOH). 1 ex. den 22.3. (CB). 1 ad. den 23.3. (CB, LL). 1 juv. den 26.3. (CB, LJ, PM, LL). 1 ex. 22.3. (HOH). 1 ad. 27.3. (POD, GP). 1 juv. 31.3. (PM, RV, LL) vid Asköviken. 2 juv. Gläpen, Surahammar, hösten (HW, AS).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*. 1 ex. vid Arboga några gånger under november (LES, HEK).

Stenfalk *Falco columbarius*. 2 ex. vid Asköviken under jan.-febr. (LJ, LL, CB, HOH). Järpe *Tetrastes bonasia*. 1 hane sågs den 22.10. vid Askö (LJ, LL) samt 1 hane på samma lokal 2.11. (LL, GF, LD).

Vaktel *Coturnix coturnix*. 1 ex. vid Asköviken den 14.5. (POD) samt 2 ex. vid Arboga den 14.6. (LES, HEK).

Kornknarr *Crex crex*. 1-3 ex. har regelbundet hörts vid Askö under 60-talet men detta är föreligger endast en observation, nämligen 1 ex. den 25.5. (PM). 2 ex. hördes vid månadsskiftet juni-juli vid Jäders bruk, Arboga (LES, HEK).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*. 1 ex. Björnön, SV Västerås, den 7.5. (POD). 3 ex. spelade över hamnområdet, Västerås, den 31.5. (HA). 2 ex. 2.7. Hälla sandtag, Badelunda (POD). 4 ex. Malmön, Köping, den 28.7.-3.8.; 1 par häckade där under 1967 (AE).

Roskarl *Arenaria interpres*. 1 sträckande ex. hördes nattetid över Asköviken den 8.5. (JH, BK).

Dvärgbeckasin *Lymnocryptes minimus*. 1 ex. spelade 26.4. i norra Västmanland (JH, BK, RK).

Rödspov *Limosa limosa*. 1 ex. Asköviken den 23.4. (JH, LJn).

Rödbena *Tringa totanus*. 3 ex. spelade över Fläcksjön, Fläckebo sn, den 7.5. 67 (HA, OD).

Kustsnäppa *Calidris canutus*. 26 ex. Malmön, Köping, den 18.7.-3.8. (AE).

Sandlöpare *Crocethia alba*. 1 ex. Malmön, Köping, den 28.7.-3.8. (AE).

Dvärgmås *Larus minutus*. 2 ex. Fläcksjön, Fläckebo sn, den 8.5. (JH).

Hökuggla *Surnia ulula*. 1 ex. Karbenning, Karbennings sn, den 30.10. (JH). 1 ex. Skultuna den 16.11. (JH).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*. 1 ex. 6.1. Västerås (Sven Hellström).

Allmänt upprop i lokalspressen 17.11. gav följande resultat: Under november uppehöll sig 3-4 ex. i Västerås. Ett ex. tillvaratogs i slutet av september och släpptes på Tidö, Rytterns sn, några dagar senare (LJ, LL, PM, CB). 2 ex. i november i Vångsta, N Västerås (Toive Jansson). 1 ex. 11.11. Tidö (GF, LL). 1 ex. 17.11. Geddeholm (HOH). 1 ex. 26.11.

Askö (LJ, LL). 1 ex. Västerås (Sören Nordström, RK).

Slaguggla *Strix uralensis*. 1 ex. tagen vid Heby (Robert Kedh).

Parluggla *Aegolius funereus*. 1 ex. Lisjö, Surahammar, Vägsjön, Surahammar, den 1 ex. Tidö, Rydö, PM, LJ. 1 ex. 12.10. (G Saarela).

Tretäig hackspett *Accipiter nisus*. Djupkärra, Fagersta, Tanfors den 26.6. 1 ♂ (AS). 1 ex. Västerås (Johanna Askö den 26.2. 1 ex. RV, LL, PM).

Korp *Corvus corax*. 1 ex. Västerås (HS). Västerås, den 5.8. (JH). 1 ex. bundet i landskapsdelar. Häckning 1967 (HW).

Lavskrika *Perisoreus canadensis*. Hyttan den 21.4. 1 ex. Broholmen, TA, CN, HA).

Flodsångare *Locustella naevia*. 1 ex. Broholmen, TA, CN, HA).

Trastsångare *Acrocephalus scirpaceus*. 1 ex. sjungande ex. i BK). 2 ex., var på samma lokal.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*. 1 ex. Askö der Varfågel *Lanius excubitor*.

Djupen, Surahammar, Stenkäck *Coccothraustes coccothraustes*. 1 ex. 26 ex. vid Askö (RK). Tallbit *Pinicola enucleator*. 1 ex. Västerås (JH). 1 ex. 25.11. (LL).

Flamingo *Phoenicopterus ruber*. 1 ex. Möklinta k:an, tiden för upptäckten sträck över från flamingon följt norrut. Fågeln nade på platsen ringmärkt.

Askö (LJ, LL). 1 ex. 26–27.11. Framnäs, Västerås (Sören Nordström). 1 ex. 22.12. Västerås (RK).

Up! Slaguggla *Strix uralensis*. 1 ex. ad. ♀ tillvaratagen vid Heby, Västerlövsta sn, den 9.9. (Robert Kedh).

Pårluggla *Aegolius funereus*. 2 ex. ropade vid Lisjö, Surahammar, den 2.3. (BK). 4 ex. Vägsjön, Surahammar, den 4.3. (BK, RK). 1 ex. Tidö, Rytterns sn, den 4.3. (LL, CB, PM, LJ). 1 ex. omhändertogs vid Dingtuna den 12.10. (G Sandvall).

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*. 1 ♀ vid Djupkärra, Fagersta, den 27.3. 65. 1 ♂ Västanfors den 26.12. 66. 1 ♀ Västanfors den 6.1. (AS). 1 ♂ Västerås den 10.2. (HOH). 1 ex. Västerås den 25.2. (OB, JD). 1 ex. Askö den 26.2. 1 ♂ Tidö den 2.4. (LJ, CB, RV, LL, PM).

Korp *Corvus corax*. 3 ex. i Västerfärnebo sn den 11.6. (HS). 1 ex. i Lillhärad, NO Västerås, den 5.8. (JH). Arten ses tämligen regelbundet i landskapets norra och nordöstra delar. Häckning i trakten av Surahammar 1967 (HW).

Lavskrika *Perisoreus infaustus*. 1 ex. Riddarhyttan den 21.4. (CGF).

Flodsångare *Locustella fluviatilis*. 1 sjungande ex. Broholmen, Strömsholm, den 16.6. (AE, TA, CN, HA).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*. 1 sjungande ex. i juni Björnön, Västerås (LJn, BK). 2 ex., varav ett sjungande, den 15.6. på samma lokal (BK).

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*. 1 sjungande ex. Askö den 2.6.–18.6. (HOH, m.fl.).

Varfågel *Lanius excubitor*. 1 ex. 20.8. vid Djupen, Surahammar (BK, RK).

Stenkäck *Coccothraustes coccothraustes*. Flock på 26 ex. vid Asköviken den 25.11. (HOH).

Tallbit *Pinicola enucleator*. 1 ♂, Stensjön, Norbergs köping, den 30.4. (WP). 13 ex. Askö den 25.11. (LL).

Flamingo *Phoenicopterus ruber*. 1 ex. vid Lillån, Möklinta k:n, den 24.4. (GS, JH). Vid tiden för upptäckten rådde ett intensivt transträck över trakten. Det är sannolikt att flamingon följt tranorna under flytningen norrut. Fågeln var mycket orädd och stannade på platsen ca 2 veckor. Den var inte ringmärkt.

AE = Arne Eklöw, AS = Arne Sjögren, BK = Bo Kumlin, CB = Clas Björkstedt, CGF = Carl-Gunnar Fernquist, CN = Carl Nordlund, CS = Christer Svensk, GF = Gunnar Forsman, GP = Gunnar Pettersson, GS = Göran Smedberg, HA = Hans Avelin, HEK = Hans-Erik Karlsson, HJn = Holger Johansson, HOH = Hans-Olof Hellkvist, HS = Hans Schiöldé, HW = Harald Wederus, JD = Jan Dahlbäck, JH = Jan Häkansson, KL = Kjell Lundberg, LD = Lars Dahlberg, LES = Lars-Erik Spritt, LJ = Leif Johansson, LJn = Lars Johansson, LK = Leif Karlsson, LL = Lars Lindell, OB = Ola Björlin, OD = Oskar Danielsson, OG = Olle Gräns, PM = Per Magnusson, POD = Per-Olof Danielsson, RK = Rolf Kumlin, RV = Rolf de Vos, TA = Torsten Arvidsson, UI = Urban Imberg, WP = Walfrid Pettersson.

Hans Avelin

Fågelrapport från sydöstra Småland och Öland 1965–1967

Nedanstående rapport är en direkt fortsättning på föregående (VF 24: 413–419). Den omfattar tiden 1965–15.11. 1967. Några äldre uppgifter, som ej förut blivit publicerade, har tillfogats.

Den stränga aprilvintern 1966 fick katastrofala följer för åtskilliga fåglar, inte minst för nyanlända flyttfåglar. Säväl på fastlandet som på Öland började ett starkt snöfall med ihållande kyla den 9.4., och det hårda vädret fortsatte fram till den 24.4. En omfattande fågeldöd blev följd, särskilt bland vadarna, som på grund av snövädret och den hårdfrusna marken inte kunde finna någon föda. Den häckande stammen av tofsvipa, strandskata och större strandpipare reducerades kraftigt. Svårast drabbades tofsviporna med uppskattningsvis minst 60 % omkomna fåglar. Lokalt omfattade säkerligen vipdöden både på fastlandet och Öland på sina håll bortåt 90 % av stammen. Antalet döda fåglar föreföll större på södra Öland än på den norra delen av ön. Bland de många fynd av döda fåglar, som gjordes på Öland, ingick följande anhopningar: 15.4. Mellby by 17 tofsvipor och 1 sådesärla, Hulterstad 25 tofsvipor och 1 strandskata, 16.4. Stenåsa 25 tofsvipor och 4 strandskator, 18.4. Möckelmossen 25 tofsvipor och 7 strandskator, 20.4. Runsten 9 tofsvipor och 11 strandskator samt Södra Sandby 117 tofsvipor, 18 strandskator, 1 storuspov, 1 morkulla, 1 gravand och 1 bofink. Före 15.4. påträffades inte några döda fåglar (GC, RE, PGJ, AJ, AP). – (Beträffande vipdöden jfr Sören Svensson: Tofsvipan